

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Regvla XII. In judiciis non est acceptio personarum habenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

REGULA XII.

In judiciis non est acceptio personarum habenda.

Hæc Regula Judicem monet, ne in administranda justitia, personarum, quibus jus dicit, rationem habeat, sed deposito omni affectu, odio, favoris, præmi, timoris, causam æquo cognoscat, *cap. 1. De sent. & re judic. in 6. can. Quatuor 79. can. Quisquis 80. xi qu. 3. Quicumque, aut Hieron. aut consanguinitate, aut amicitia, & de contrario hostili odio vel inimicitia, in judicando ducitur perverit iudicium Christi, quæ est justitia, & fructum illius verit in amaritudinem text. est in can. Quicumque xi. quæst. 3. Regula autem hæc tradita videtur ex *Novit. 1. post med. Extrav. De judic. ex cap. Statutum 11. §. in super eum §. seq. De rescript. lib. 6. cap. 1. De sentent. & re judic. in 6.**

Cæterum non prohibetur Judex, remoto affectu (quod unicum hæc regula continetur) interdum personarum habere rationem in iudicio, si ita lex jubeat; veluti in minoribus xxv. annis, quos pronuntiat ex suis contractibus, sine auctoritate tutoris vel curatoris intus, non obligati, *tu Inst. De auctor. tut. in princ. l. 3. C. De integ. restit. imò & eos restituit, ubi auctoritate tutoris vel curatoris in contrahendo læsi sunt; quod non æquè est in majoribus, d. l. 3. & toto tit. D. De minorib. Item admittit exceptionem S. C. Velleiani mulieræ, quæ pro alio intercessit, *tit. D. & C. Ad S. C. Vellejan. & exceptionem S. C. Macedoniani filiofamilias, qui pecuniam numeratam mutuam accepit, tit. D. & C. Ad S. C. Maced. aliisque personis ex aliis causis succurrit; ad eod. quod unum ex ea-**

dem causa absolvat, alium verò condemnet. Et rectè, cum lex ita ex causa jubeat

Idem & in delictis evenit, in quibus exisdem facinorosis nonnumquam alii aliter puniuntur; ut dicitur, aliter servi, aliter liberi, *l. Aut facta 16. §. persona D. De pænis. Furiosus delicti pœna remittitur, non qui sanæ mentis sunt, l. Divus 34. D. De off. præsid. de quibus latè Tiraquel. in tract. De pœnis. Sed hæc, ut diximus, auctoritate juris fiunt, non ex privato affectu Judicis, qui hæc Regula inhibetur.*

His objicitur text. in *can. Clerico dist. 50. in cap. 3. Ext. De off. legati*, quibus locis Pontifex iultam pœnam remittit delinquenti, propter affectionem suam. Verum responderetur, in summo Principe reprehendi hoc non debere, in cujus arbitrio omnes pœnæ resident. At in inferiore Judice non admittitur, ut is pœnæ à jure constitutæ gratiam facere possit, *l. Si qua pœna 144. D. De verb. signif. cum non debeat esse clementior lege, §. oportet Novel. de iudicib. sed pœnam potius ex præscripto legis exequi, l. 1. in fine D. Ad S. C. Turpil. cap. 1. & cap. 5. Ext. De consue. Nisi fortè iusta causa Judicem permoveret ad augendam vel diminuendam pœnam, quod illi permissum est, *l. 1. & l. 4. C. Ex quibus caus. infam. irrog. l. Quid ergo 1. §. pœna gravior D. De hi. qui not. infam. l. Hodie 13. l. In metallum 22. D. De pœnis, Vide omninò Tiraq. in d. Tract.**

REGULA XIII.

Ignorantia facti, non juris excusat.

Facti ignorantia dicitur, cum quis ignorat id, quod factum est. Juris verò ignorantia, cum ignorat, quod à jure constitutum vel comprehensum est. Exempla hujus Regulæ extant in *6. l. c. 2. Ext. De ordin. ab Episc. qui renunc. Episc. in cap. 2. Ext. De cognat. spirit. in cap. pen. Ext. De Clerico excom. missi, in cap. Si beneficia 20. in cap. Eum qui 8. De præben. lib. 6. Adde & l. 1. D. De jur. & facti ignor. ubi hæc Regula multis exemplis illustratur.*

Intelligimus autem hoc loco ignorantiam fa-

cti non proprii, sed alieni; siquidem ignorantia proprii facti veniam non meretur, *per text. in l. Quamquam 7. D. Ad S. C. Vellejan. in l. Item queritur, 13. §. si fullo, in l. Sed adde: 9. §. 1. D. Locat. Nisi ubi ignorans de damno vitando, alter verò de lucro captando certaret; veluti in conditione indebiti, *l. 1. l. Sed & sine 22. & passim D. De condict. indeb. neque enim natura æquum est, locupletari cum alterius injuria, l. Nam hoc natura 4. d. tit. De condict. indeb. c. Locupletari inf. h. t. aut ubi factum proprium anti-**